

Kalocsai kódexek feldolgozásának műhelytitkai

November 17-én az Országos Széchényi Könyvtárban került megrendezésre a HUN-REN–MNMKK OSZK Fragmenta et Codices Kutatócsoport szakmai workshopja „A kalocsai kódexek feldolgozásának műhelytitkai” címmel. A program célja az volt, hogy bemutassa a Kalocsán őrzött kódexek feldolgozásának és kutatásának legújabb eredményeit, a kutatás háttérfolyamatait, tudománytörténeti összefüggéseit és a készülő kódexkatalógus felépítését.

A rendezvény három szakmai köszöntővel indult. **Bokodi-Oláh Gergely**, az OSZK Kutatási és Különgyűjteményi Főosztály vezetője, **Zsupán Edina**, a Fragmenta et Codices Kutatócsoport vezetője, valamint **Sarbak Gábor**, a kalocsai kódexkatalógus szerkesztője köszöntötték a résztvevőket.

Rövid bevezetőjünkben a kalocsai kódexgyűjtemény jelentőségéről, valamint a kutatócsoport által végzett munka eddig elért eredményeiről szóltak. Zsupán Edina bevezetőjében röviden bemutatta a Copián októberben megnyílt Fragmenta Codicum kódextörredék-adatbázis felépítését. A töredékek digitális másolata és magyar, angol, valamint német nyelvű leírása először vált szabadon kutathatóvá az OSZK digitális tartalomszolgáltató felületén.

A workshop első szekciója négy előadásból állt, amelyek a Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár történeti háttérét és a kódexgyűjtemény tágabb összefüggéseit mutatták be.

Az előadások sorát **Grócz Zita** a Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár történetének rövid áttekintésével nyitotta. Szó esett a gyűjtemény kialakulásáról és gyarapodásáról a kezdetektől, a középkortól kezdődően egészen a 19. század végéig.

A beszámolóban az utóbbi évek feldolgozásának eredményeit is bemutatta. **Dóbké Ágnes** Patachich Ádám bécsi könyvügynökének, Anton Kurznak a szerepéről beszélt, valamint a 18. századi könyvkereskedelmi és gyűjtési kapcsolatrendszert mutatta be, különös tekintettel az érsek bibliofil tevékenységére. **Kisdi Klára** *A katalógusok útvesztőiben* címmel a könyvtár 18. századi kéziratos katalógusainak feldolgozási problémáival és módszertani kérdéseivel foglalkozott, kitérve a rekonstrukció kihívásaira.

Tomkó Zoltán a Trautson hercegi család könyvtárának történetét és Kalocsára került köteteinek jelentőségét ismertette. A szekciót rövid diszkusszió zárta, amely során a résztvevők kérdéseket tehettek fel az előadóknak.

Zsupán Edina

Sarbak Gábor

Grócz Zita

Dóbké Ágnes

Kisdi Klára

Tomkó Zoltán

Orsós Julianna

Boreczky Anna

A második szekció a kódexek tudományos feldolgozásának aktuális kérdéseit, új eredményeit és egyedi eseteit mutatta be. **Orsós Julianna** *A Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár tudományszervező tevékenysége – A kalocsai kódexek a nemzetközi látótérben* címmel tartott előadásában részletesen ismertette, milyen szakmai hálózatokon keresztül kapcsolódik a könyvtár a nemzetközi kutatásokhoz. Előadását egy térképpel illusztrálta, amelyen Uppsalától Glasgow-n át Pisáig jelölte az elmúlt két évben a kalocsai könyvtár kódexeit kutató szakembereket.

Boreczky Anna a kalocsai kódexállomány művészet-történeti szempontból legjelentősebb, legszebben díszített 13. századi francia kódexeiről, valamint a 15. századi cseh Psalterium ikonográfiai és művészeti jelentőségéről beszélt.

Korondi Ágnes *Egy kalocsai kolligátum története* címmel egy konkrét példán, egy kódexcsoporton (Ms 274, Ms 275, Ms 499) keresztül mutatta be a korábban összetartozó, majd szétbontott kolligátum kötet történetét, eredetét és szerkesztési sajátosságait.

Zsupán Edina *Textologia humanistica* című előadásában az Ms. 311 jelzetű, Zrednai (Vitéz) János esztergomi scriptoriumában készült kódex humanista szöveggkritikai feldolgozásába engedett betekintést, feltárva annak filológiai érdekességeit.

A workshop átfogó, sokszínű és magas szakmai színvonalú áttekintést adott a kalocsai kódexek kutatásának jelenlegi állásáról, különös hangsúllyal a történeti háttérre, a kódexgyűjtemény összetett eredetére, a katalógizálás és textológia módszertanára, valamint a nemzetközi kutatási kapcsolatokra.

GRÓCZ ZITA
Kalocsai Főszékesegyházi
Könyvtár